

Нека кажемъ, че джгата $DFE > ACB$ (чер. 121); тръба да докажемъ, че хордата $DE > AB$.

Доказ. Отмърваме на джгата EFD частъ EFG равна на джгата BCA , тогава споредъ прѣдидущия § ще получимъ $GE = AB$. Ако съединимъ точките D, G и E съ центра O и забѣлѣжимъ, че въ триъгълници GOE и DOE страната OE е обща и $OD = OG$, като радиуси, а пъкъ жглите GOE и DOE не сѫ равни, то споредъ § 17, ще намѣримъ $DE > GE$ или $DE > AB$.

Обратна теорема. По-голѣмата хорда стѣга по-голѣма джга.

Доказ. Когато една хорда е по-голѣма отъ друга, то джгата на първата не може да се равнява на джгата, която стѣга втората хорда, защото тогава и хордите щѣхж да бѫдатъ равни (§ 80), което е противно на прѣдположението. Нъ първата джга не може да бѫде и по-малка отъ втората, защото тогава, споредъ прѣдидущата теорема, първата хорда щѣше да бѫде по-малка отъ втората, което така сѫщо е противно на прѣдположението; слѣдователно първата джга ще бѫде по-голѣма отъ втората.

§ 82. Теорема. Равните хорди стоїтъ на равно разстояние отъ центра.

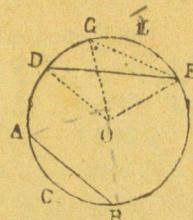
Нека кажемъ, че $AB = GE$, $OC \perp AB$ и $OM \perp GE$ (чер. 122); тръба да докажемъ, че $OC = OM$.

Доказ. Съединяваме точките A, B, G и E съ центра O и забѣлѣзваме, че триъгълници AOB и GOE , въ които споредъ прѣдположението $AB = GE$, а останалите страни сѫ равни, като радиуси на сѫщия кръгъ (§ 18); слѣдователно и височините имъ OC и OM сѫ равни (§ 24, слѣд.).

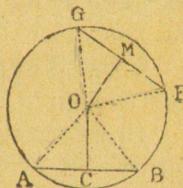
Обратна теорема. Хордите, които сѫ равни отъ центра, сѫ равни.

Нека кажемъ, че $OC = OM$ (чер. 122); тръба да докажемъ, че $AB = GE$.

Доказ. Правоъгълните триъгълници AOC и GOM , които иматъ равни гипотенузи $AO = OG$ и споредъ прѣдположението

Чер. 121.

Чер. 122.